

Problem Solving Treatment voor mensen met angstklachten in de 1^e lijn

Dr. Nadine Troquete - Huisartsgeneeskunde

Disclosure belangen spreker

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen / Zie hieronder
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	Bedrijfsnamen
<ul style="list-style-type: none"> • Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of andere (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Healthy Aging Pilots subsidie van het UMCG • Geen • Geen • Geen

Angstklachten

Klachten waarbij '**normale**' angst een rol speelt. De klachten zijn gerelateerd aan problemen die bedreigend zijn of die als dreigend worden ervaren op **belangrijke levensgebieden** (gezin, relatie, werk, gezondheid, etc.).

Angststoornis

Na geen of een (minimale) prikkel ontstaat een **ongewoon heftige en/of langdurige angst**, die niet past bij de situatie en die voor derden en vaak ook voor de patiënt oninvoelbaar is. De angst gaat gepaard met **onjuiste cognities en disfunctioneel copinggedrag**.

De angst geeft aanleiding tot **aanhoudend subjectief lijden** of tot een **belemmering van het sociaal functioneren**.

Angst

- Stoornis: 12 maand prevalentie ± 12%
- Veel ouderen: ± 10%
- Symptomen: 20-30%
- Verhoogd risico hart- & vaatziekten
- Verhoogde mortaliteit
- Slecht functioneren
- Lagere kwaliteit van leven
- Hoge zorg consumptie (frequent attenders)

NHG-Standaard Angststoornissen

(Hassink-Franke et al., 2012)

Stepped care

1. Voorlichting & controles
2. Zelfhulpadviezen onder begeleiding
 - 3.1. Cognitieve gedragstherapie
 - 3.2. Antidepressivum
 - 3.3. Beide

Problem Solving Treatment

- Kort
- Praktisch
- Cognitieve gedragstherapie

- Effectief voor:
 - Depressieve klachten
 - Comorbide depressieve & angstklachten
 - Angstklachten = ?

Problem Solving Treatment (PST)

- A. Uitleg over de behandeling en de rationale erachter
 - B. Inventariseren problemen (uitputtend)
1. Definitie en omschrijving van het probleem
 2. Haalbare doelen formuleren
 3. Brainstormen over oplossingen
 4. Oplossingen evalueren (voor- en nadelen)
 5. Een oplossing kiezen
 6. Actieplan uitwerken (zo concreet mogelijk) en uitvoeren
 7. Evalueren

Pilot

- 3 huisartsen/POH-GGz
- 40 patiënten
- Behandelen met PST
- Primaire uitkomst: angstklachten na 3 maanden
- Secundaire uitkomsten: coping, functionele beperkingen & activiteiten, therapeutische relatie, distress, depressie, somatisatie
- Overige resultaten: haalbaarheid RCT

Pilot

Descriptives	N = 7337 (3 praktijken)
% man	47,6%
Leeftijd (gem; sd; range)	47; 16,6; 18-96
P01: Angstig/nervus/gespannen gevoel	3,8%
P74: Angststoornis/angstoestand	3,0%
P74.01: Paniekaanvallen/stoornis	0,4%
P74.02: Gegeneraliseerde angststoornis	0,3%
P75: Hysterie/Hypochondrie	0,2%
P79: Andere neurose	0,2%
P79.01: Fobie	0,1%
P79.02: Dwangneurose	0,3%

Pilot

Descriptives	N = 4287 (2 praktijken)
P03: Down/depressief gevoel	1,5%
P76: Depressie	5,7%
Enige diagnose in angst spectrum	4,0% (n=295)
Enige diagnose depressie spectrum	7,0% (n=517)
Enige angst én enige depressie	0,3% (n=22)

Inclusiecriteria

1. Patiënten ,
 - a) met angstklachten of zenuwachtigheid;
 - b) die veel vaker dan gebruikelijk de praktijk bezoeken (frequent attenders);
1. en die op een screeningsvragenlijst ^(4DKL, Terluin, 1996) verhoogd (≥ 8) scoren op angst.

Exclusiecriteria

- DSM 5 depressieve of angststoornis
- Serieuze psychiatrische ziekte (bv psychose, middelenmisbruik) of laag IQ
- Ontvangt momenteel psychotherapie voor angst of depressie
- Onvoldoende beheersing Nederlandse taal

13

Pilot

- Primaire uitkomst: **angstklachten na 3 mnd**
- Secundaire uitkomsten:
 - coping,
 - functionele beperkingen & activiteiten,
 - therapeutische relatie,
 - distress,
 - depressie,
 - somatisatie
- Overige resultaten: haalbaarheid RCT

14

Projectteam

Dr. Huib Burger
Projectleider/Penvoerder

Dr. Nadine Troquete
uitvoerend onderzoeker

Dr. Marco Blanker
Huisarts

Piter Monsma
POH-GGz

Dr. Tim Olde Hartman
Radboud UMC Nijmegen
Huisarts

Dr. Lieke Hassink-Franke
Huisarts

Prof. dr. Claudie Bockling,
Universiteit Utrecht

Date van der Veen
Klinisch Psycholoog

N.A.C.Troquete@umcg.nl

Bedankt voor de aandacht!

15

PST - voorbeeld

1. Definitie en omschrijving van het probleem
Ik heb binnenkort geen dak meer boven mijn hoofd
2. Haalbare doelen formuleren
Ik ga me verdiepen in de mogelijkheden voor het krijgen van een huis

16

PST - voorbeeld

3. Mogelijke oplossingen:

	Voordelen	Nadelen
Familie om hulp vragen		
Vrienden om hulp vragen		
De loterij winnen		
Collega's om raad vragen		
Internet raadplegen		

17

PST - voorbeeld

4. Oplossingen evalueren (voor- en nadelen)

	Voordelen	Nadelen
Familie om hulp vragen	Hebben ervaring; kunnen financieel helpen?	Geen goed contact mee
Vrienden om hulp vragen	Hebben ervaring	Hebben misschien geen tijd
De loterij winnen	Instant oplossing	Kans dat het gebeurt is klein
Collega's om raad vragen	Hebben ervaring	Probleem is te privé
Internet raadplegen	Heel veel informatie	Hoe bepalen welke informatie goed is?

18

PST - voorbeeld

5. Een oplossing kiezen
Ik vraag een vriend om samen met me internet door te spitten
6. Actieplan uitwerken (zo concreet mogelijk) en uitvoeren
 - A) Aanstaande woensdag om 15 zie ik mijn vriend Jan, en dan vraag ik hem om samen met mij op internet de mogelijkheden voor het krijgen van een huis te onderzoeken
 - B) (mocht ik Jan woensdag niet zien) Dan bel ik Jan donderdagavond om 19 om hem te vragen mij te helpen.
7. Evalueren

